

HOE TOEGANKELIJK WORDT NEDERLAND IN 2017?

SINDS 14 JULI 2016 IS HET VN VERDRAG VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING IN WERKING GETREDEN DOORDAT NEDERLAND HET HEEFT GERATIFICEERD. HIERDOOR IS TOEGANKELIJKHEID EEN RECHT GEWORDEN.

Er is in de Tweede Kamer besloten dat per 1 januari 2017 via een Algemene Maatregel van Bestuur (AMVB) geregeld wordt wat de regels zijn voor geleidelijke verwezenlijking van algemene toegankelijkheid, het treffen van voorzieningen van eenvoudige aard en de evenredigheid van de belasting.

De conceptversie van de AMVB, die door staatssecretaris Van Rijn is voorgelegd, voldoet volgens een grote groep belangenbehartigers en betrokkenen volstrekt niet, omdat die uitgaat van zelfregulering en onvoldoende kaders en regels aangeeft. Wat precies per 1 januari 2017 de uitgangspunten worden, is nu daardoor nog niet duidelijk.

Naar welke toegankelijkheid streven we?

Om deze vraag te beantwoorden, is het dan ook niet de vraag wat de (minimale) regels worden, maar veel meer: welke toegankelijkheid willen we bieden aan de mensen met een beperking? Als er nu iets gebouwd wordt, is het Bouwbesluit veelal bepalend om de toegankelijkheid te regelen. Als u aan het Bouwbesluit voldoet, heeft u gedaan wat u moet doen. Maar wat doet u dan eigenlijk daadwerkelijk aan toegankelijkheid? De

De Vraag in 2017 moet worden: wat willen we als samenleving met toegankelijkheid?

praktijk wijst uit, dat u dan nauwelijks iets doet waar de mensen met een beperking echt mee geholpen zijn. Dat klinkt hard, laten we naar een paar praktijkvoorbeelden kijken.

Het is mogelijk dat volgens het Bouwbesluit het mindervalidentoilet voldoet aan de afmetingen, doch dat de inrichting (die niet specifiek wordt bepaald in het Bouwbesluit) ertoe leidt dat het niet gebruikt kan worden door een rolstoeler. De plaatsing van de diverse accessoires in een toilet (closetrolhouder, afvallemmer, handdoekvoorziening, spiegel) is bepalend voor de toegankelijkheid van een toilet. In het toilet van deze internationale tentoonstellingslocatie zit de closetrolhouder tegen de achterwand (waar menige bezoeker met een beperking niet bij kan) en staan de afvalboxen in de weg om een zijwaartse transfer te maken. Ook de handdroger hangt veel te hoog.

Er is in het Bouwbesluit bepaald dat er een nooduitgang moet zijn en dat de route ernaar toe vrijgehouden moet worden. Er is echter nergens bepaald wat bijvoorbeeld de deur van de nooduitgang toegankelijk maakt. Het type sluiting is niet vastgelegd en evenmin het type dat ook door een rolstoeler geopend kan worden. En er is niet bepaald wat er na de deur vereist wordt. Zo kan het zomaar voorkomen dat de rolstoeler de deur van de nooduitgang open doet en een paar trap treden ziet om het gebouw te verlaten. In het voorbeeld op de foto (nieuw gebouwde supermarkt van grote keten) is er geen markering aangebracht op de bovenste en onderste trede en is er zelfs reëel struikelgevaar, doordat de onderste trede een afwijkende hoogte heeft. In een vluchtroute kan dat het snel ontruimen flink belemmeren.

Uit deze voorbeelden blijkt dat De Vraag in 2017 moet worden: wat willen we als samenleving met toegankelijkheid? Welke toegankelijkheid willen we bieden? De hoofdlijnen zijn vastgelegd in het Bouwbesluit, Woonkeur, richtlijnen CROW, etc. Nu dient de verfijning aangebracht te worden die tot daadwerkelijke toegankelijkheid leidt.

In het Handboek Toegankelijkheid is bijvoorbeeld heel specifiek vastgelegd dat een deur geopend moet kunnen worden met de kracht van twee vingers. Dat is namelijk wat voor veel mensen met

een beperking tot toegankelijkheid leidt. Vraagt u zich eens af hoeveel deuren u vandaag geopend en gesloten heeft waarbij dat met de kracht van twee vingers mogelijk was. Tot nu toe is in de wet- en regelgeving zo'n specifieke invulling van de toegankelijkheid nog niet gekozen. Daardoor wordt Nederland in het algemeen nog niet ervaren als een toegankelijk land. We zijn een eind op weg, doch het kan nog vele malen beter.

Op de vraag hoe toegankelijk Nederland wordt in 2017 is het antwoord nog onduidelijk. Er is goed merkbaar dat menigeen zich bewust is dat er iets gedaan moet worden. Toch wordt er gezocht naar juiste kaders, precieze regels. Met het initiatief van bijvoorbeeld Nederland Onbeperkt wordt duidelijk wat toegankelijkheid inhoudt en met welke zaken de mensen met een beperking geholpen zijn. Als we dat als leidraad houden en direct toewerken naar echte toegankelijkheid in plaats van het minimale te doen, wordt Nederland in 2017 een flink stuk toegankelijker.

DENISE A.M. JANMAAT

DENISE A.M. JANMAAT,
DIRECTEUR NEDERLANDS
INSTITUUT VOOR
TOEGANKELIJKHEID

De initiatiefnemers van Platform Toegankelijkheid:

T G LINING

